

Yleisten asioiden neuvosto 18.7.2025; Neuvostoraportti

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 18.7.2025

Komissio esitteli neuvostolle rahoituskehusehdotuksensa vuosille 2028–2034. Esittelyssä korostui rahoituskehysten uusi rakenne. Suurin esitetty muutos on jäsenvaltioille suoraan kohdennetun rahoituksen kokoaminen otsakkeeseen 1. MFF-ehdotuksen analysointi jäsenvaltioissa on vasta käynnistynyt. Neuvosto kävi aiheesta ensimmäisen alustavan keskustelun. Neuvotteluja rahoituskehusehdotuksesta käydään jatkossa säännöllisesti yleisten asioiden neuvostossa. Seuraavan kerran neuvosto palaa aiheeseen lokakuussa. Eurooppa-neuvoston on tarkoitus tarkastella saatutettua edistystä joulukuussa.

Neuvosto keskusteli Espanjan päivitetystä pyynnöstä EU:n kieliasetuksen muuttamiseksi. Asian ymmärrettiin olevan Espanjalle tärkeä. Useat jäsenvaltiot esittivät kuitenkin edelleen huolia ja toivoivat lisäselvityksiä ehdotuksen oikeudellisista, taloudellisista ja käytännön vaikutuksista. Neuvoston oikeudellinen yksikkö toisti ja täydensi aiemmin suullisesti esittämiään huomioita. Puheenjohtaja totesi asiaan liittyvän vielä avoimia kysymyksiä. Asian käsittelyä jatketaan.

Muissa asioissa puheenjohtajavaltio Tanska kertoi sääntelyn yksinkertaistamista koskevan agendan käsittelystä neuvostotasolla puheenjohtajakaudellaan.

Suomea edusti kokouksessa eurooppaministeri Joakim Strand.

A-kohtien hyväksyminen

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjojen 11128/1/25 REV 1 ja 11129/25 mukaisesti.

Osana A-kohtia neuvosto hyväksyi ilman keskustelua mm. 18. pakotepaketin Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan johdosta.

Vuoden 2027 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys

Puheenjohtaja totesi komission julkistaneen MFF-esityksensä 16.7.2025 ja siihen liittyviä asiakirjoja 17.7.2025. Loput, vielä paketista puuttuvat esitykset saadaan syyskuussa. Rahoituskehysneuvotteluja käydään yleisten asioiden neuvostossa syksyn aikana. Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä asiaa ensimmäisen kerran joulukuussa.

Komissio (komissaari Serafin) esitteli MFF-paketin pääkohdat. Komissio korosti, että kokonaisuuden ymmärtäminen on tärkeää. Sopua ei voi syntyä, mikäli paketin yksityiskohdat ja logiikka eivät avaudu neuvostolle.

Suurin muutos olisi jäsenvaltioille suoraan kohdennetun rahoituksen (ml. maatalouspolitiikkaa, koheesiopolitiikkaa ja sisäasioita koskevat rahastot) kokoaminen otsakkeeseen 1. Tämä tarkoittaisi siirtymistä useista ohjelmista yhteen kansalliseen suunnitelmaan (National and Regional Partnership Plan, NRP-

suunnitelma), jonka sisällä määriteltäisiin minimimäärät keskeisille EU-tavoitteille (ml. vähemmän kehittyneiden alueiden tuki ja maanviljelijöiden tulotuki). NRP-suunnitelmiin sovellettaisiin 14 prosentin sosiaalista tavoitetta. Catalyst Europe -lainavälineen kautta halukkaat jäsenvaltiot voisivat saada myös lainaa NRP-suunnitelmiansa toteuttamiseen.

Kilpailukyvn parantamiseen pyrkii uusi otsake 2, joka kokoaa kilpailukykyyn keskeisesti vaikuttavat ohjelmat, kuten Horisontti Eurooppa -ohjelman. Puolustuksen, sotilaallisen liikkuvuuden ja liikennehyteyksien määrärahoja lisättäisiin merkittävästi.

Kolmas otsake olisi Globaali Eurooppa, joka kokoaisi ulkosuhderahoituksen ja EU-jäsenyyttä valmistele-
van rahoituksen yhdeksi kokonaisuudeksi. Ukrainan tukemista jatkettaisiin rahoituskehyyksen ulko-
puolella.

Komissio esittää myös joustavuuden lisäämistä usein eri toimin. Lisäksi komissio esittää lainaperus-
teista, väliaikaista kriisimekanismia kehyyksen ulkopuolelle. Tulopuolelle komissio esittää uusia omia
varoja. Ehdollisuusasetus säilyisi entisellään.

Jäsenvaltioiden alustavissa kommentteissa tuotiin esille kritiikkiä MFF-esityksen liian korkeasta koko-
naistasosta. On priorisoitava ja käytettävä EU-varoja tehokkaammin. Toisaalta muutama jäsenvaltio
katsoi, että esitys olisi voinut olla kunnianhimoisempikin.

Useat jäsenvaltiot vastustivat lainaelementtejä niin otsakkeessa 1 kuin kehyyksen ulkopuolella.

Moni tuki yleisellä tasolla tavoitetta rahoituskehyyksen yksinkertaistamisesta ja joustavoittamisesta.
Esille nostettiin, että yksinkertaistamisen on kuitenkin tuotava aitoa lisäarvoa. Neuvoston roolin on säi-
lyttävä vahvana, ja edunsaajien hallinnollisen taakan tulisi vähentyä. Muutama jäsenvaltio suhtautui
ehdotettuun rakenteeseen avoimen kriittisesti ja näki etenkin NPR-suunnitelmissa riskejä.

Sisällöllisiä painotuksia kilpailukyvn ja puolustuksen vahvistamiseen sekä laajemmin turvallisuuden
parantamiseen pidettiin tärkeänä. Esille nostettiin mm. Ukrainan tukeminen, itäisten raja-alueiden huo-
mioiminen, kaksikäyttöisyys, kyberturvallisuus ja ruokaturva sekä panostukset liikenteeseen, energi-
aan, sotilaalliseen liikkuvuuteen ja rajaturvallisuuteen. Horisontti Euroopan vahvistamista kiiteltiin.

Moni kantoi huolta maataloustukien ja koheesiorahoituksen riittävydestä. Tulisi varmistaa tasapainoi-
nen rahoituskehys ja tarjota maanviljelijöille luottamusta tulevaisuuden suunnitteluun. Huomiota kiinni-
tettiin myös alueiden rooliin ja viestintään.

EU-rahoituksen tiukka ehdollisuus sai laajaa tukea. Esille nostettiin myös rahoitus, jolla tuetaan demo-
kratian ja oikeusvaltioperiaatteen toteutumista.

Esitystä tuen vahvistamisesta ehdokasmaille ja potentiaalisille ehdokasmaille kiiteltiin.

Esille nostettiin, että yksinkertaistamisen ja tehostamisen tulisi näkyä myös hallintomenoissa.

Moni ilmaisi epäilyksiä komission aloitteista uusiksi omiksi varoiksi. Muutama jäsenvaltio piti uusia omia
varoja välttämättöminä. Muutama toivoi maksurajusten palauttamista esitykseen.

Suomi tuki rahoituskehyyksen rakenteen yksinkertaistamista ja ehdollisuuden vahvistamista. Ehdotettu
kokonaistaso on kuitenkin liian korkea, eivätkä lainarahoitteiset välineet ole hyväksyttävissä. Esitetyt
sisällölliset painopisteet ovat hyvin linjassa Suomen tavoitteiden kanssa. Prioriteetteja ovat kilpailuky-
vyn ja puolustuksen vahvistaminen sekä Ukrainan tukeminen. Maanviljelijöiden aseman takaaminen ja
Horisontti Eurooppa ovat edelleen tärkeitä. Keskeistä on huomioida myös Suomen poikkeuksellinen
asema Venäjän rajanaapurina. Mahdollisilla uusilla omilla varoilla tulisi saavuttaa aitoa EU-tason lisä-
arvoa.

Komissio kiitti rakentavasta ja käytännönläheisestä keskustelusta. Ollaan vasta prosessin alussa ja
ehdotettuun kokonaisuuteen perehtyminen vie aikaa. CAP jakautuu nykyisellään kahteen pilariin: suo-
riin tukiin ja maaseudun kehittämiseen. Käytännössä iso osa maaseudun kehittämisestäkin on suoria
tulotukia viljelijöille. Komissio korosti, että viljelijöille meneviä suoria tukia tai tulotukia ei ole ehdotettu
leikattavaksi. Esitetty summa (300 miljardia euroa) on vähimmäismäärä. Halutessaan jäsenvaltiot voi-
vat panostaa maaseudun kehittämiseen nykyistä enemmänkin. Jäsenvaltiot ja alueet päättävät mil-
laiseksi tukikokonaisuus muodostuu; millaista tukea tarvitaan kaupungeissa, millaista maaseutualueilla
jne.

Komissio totesi monen kyseenalaistaneen esitetyn kokonaistason, koska rahaa tarvitaan kansallisella tasolla esimerkiksi Naton puitteissa sovittuihin puolustusinvestointeihin. Tulee kuitenkin kysyä, mitä kannattaa tehdä kansallisesti ja mitä yhdessä EU-tasolla. Sijoittamalla sama rahamäärä puolustuksen yhteishankintoihin EU-tasolla voidaan saada enemmän turvallisuutta samalla rahalla. On myös asioita, joita voidaan tehdä vain yhdessä, kuten IRIS-satelliittijärjestelmä. Sama pätee tutkimukseen ja kehitykseen. Samoin joko yhdessä panostetaan ulkorajojen valvontaan tai otetaan riski Schengen-järjestelmän kaatumisesta.

Komissio korosti, että lainojen osalta on tärkeää erottaa, otetaanko lainaa avustuksia (borrowing for grants) vai lainoja (borrowing for loans) varten. Ensin mainitussa lainojen takaisinmaksusta vastataan yhdessä, jälkimmäisessä takaisinmaksusta vastaavat vain lainaa hyödyntävät jäsenvaltiot. Komissio toivoi myös, ettei uusia omia varoja koskevia esityksiä hylätä ennen kuin ne on tutkittu kunnolla. Uusia omia varoja tarvitaan, jos jäsenvaltiot eivät halua nostaa maksuosuuksiaan.

Puheenjohtaja päätti keskustelun todeten teknisen tason keskustelun käynnistävän iltapäivällä. Yleisten asioiden neuvostossa asiaan palataan lokakuussa. Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella edistyksestä joulukuussa.

Neuvoston asetus Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä annetun asetuksen N:o 1 muuttamisesta (Oikeusperusta: SEUT 342 artikla)

Puheenjohtaja totesi Espanjan tavoittelevan kieliasetukseen esittämillään muutoksilla katalaanin, baskin ja galician lisäämistä EU:n virallisiksi ja työkieliksi. Aiheesta keskusteltiin viimeksi yleisten asioiden neuvostossa 27.5.2025. Sen jälkeen Espanja on esittänyt päivitetyn ehdotuksen. Edellisissä keskusteluissa on tuotu esiin, että ehdotukseen sisältyy yhä avoimia kysymyksiä koskien ehdotuksen oikeudellisia, taloudellisia ja käytännön vaikutuksia.

Espanja kiitti puheenjohtajaa asiakohdan lisäämisestä neuvoston asialistalle ja esitteli päivitettyä asetusehdotustaan, jossa todetaan aiempaa selkeämmin, että Espanjan hallitus vastaisi asetuksesta aiheutuvista välittömistä ja välillisistä kustannuksista. Espanja toivoi, että ehdotus voitaisiin hyväksyä mahdollisimman pian.

Neuvosto kävi rakentavan keskustelun aiheesta. Asian ymmärrettiin olevan Espanjalle tärkeä. Useat jäsenvaltiot esittivät kuitenkin edelleen huolia ja toivoivat lisäselvityksiä ehdotuksen oikeudellisista, taloudellisista ja käytännön vaikutuksista. Neuvoston oikeudelliselta yksiköltä pyydettiin näkemystä Espanjan päivitetystä ehdotuksesta. Asiasta toivottiin keskusteltavan myös työryhmätasolla tavanomaisten menettelyjen mukaisesti.

Suomi totesi olevansa valmis jatkamaan keskustelua aiheesta. On hyvä, että ehdotuksessa todetaan nyt aiempaa selkeämmin, että Espanjan hallitus vastaisi kaikista kustannuksista. Edelleen tarvitaan kuitenkin parempi ymmärrys ehdotuksen käytännön, taloudellisista ja oikeudellisista vaikutuksista. Neuvoston oikeudellisen yksikön näkemykset ovat luonnollisesti tärkeitä.

Neuvoston oikeudellinen yksikkö toisti aiemman suullisen arvionsa, jonka mukaan Espanjan ehdotuksen toteuttaminen oikeudellisesti pätevällä tavalla edellyttäisi EU:n perussopimusten muuttamista. Ehdotukseen liittyy edelleen epäselvyyksiä myös muun muassa kustannusten käytännön hoitamisen ja korvaamisen osalta.

Puheenjohtaja totesi neuvoston käyneen asiasta näkemystenvaihdon. Asiaan liittyy vielä selkiytystä vaativia kysymyksiä ja työtä jatketaan.

Muut asiat

a) Yksinkertaistamisohjelman käsittely Tanskan puheenjohtajakaudella

Puheenjohtajavaltio Tanska totesi kesäkuun Eurooppa-neuvoston olleen tyytyväinen yksinkertaistamistyössä tähän mennessä saavutettuun edistykseen ja kehottaneen lainsäätäjiä pitämään yllä tätä tahtia, jotta komission esittämistä yksinkertaistamispaketeista voitaisiin päästä nopeasti yhteisymmärrykseen. EU:n kilpailukykyyn parantaminen on tärkeä prioriteetti Tanskan puheenjohtajakaudella. Sääntelyä on yksinkertaistettava ja hallinnollista taakkaa vähennettävä. Keskeisiä neuvostokokoonpanoja ovat yleisten asioiden neuvosto, talous- ja rahoitusasioiden neuvosto ja kilpailukykyneuvosto. Parempi sääntely huomioidaan myös eri neuvostokokoonpanoissa osana vuotuisia edistymisraportteja koskien sääntelyn

soveltamista ja täytäntöönpanoa, ml. vaikutustenarvioinnit. Yleisten asioiden neuvoston on tarkoitus käsitellä asiaa osana lainsäädäntötyön ohjelmointia koskevia keskusteluja ja lokakuussa yksinkertaistamispaketteja koskevan edistymisraportin muodossa.

Komissio toivotti puheenjohtajan kunnianhimon tervetulleeksi ja muistutti antaneensa kuusi yksinkertaistamista koskevaa Omnibus-ehdotusta. Komissio arvioi tähänastisten ehdotusten tuovan yhteensä noin kahdeksan miljardin euron kustannussäästöt. Komissio jatkaa myös mm. työtä fitness checksien ja stressitestien osalta ja järjestää täytäntöönpanodialogeja. Kaikki komissaarit ovat sitoutuneet edistämään yksinkertaistamistyötä. Tarvitaan kuitenkin komission, neuvoston ja Euroopan parlamentin yhteistä panosta.

Käytetyissä puheenvuoroissa kiiteltiin yksinkertaistamistyön pitämisestä korkealla asialistalla.

Kypros totesi yksinkertaistamistyön edistämisen säilyvän keskeisenä prioriteettina myös Kyproksen tulevalla puheenjohtajakaudella.

b) Solidaarisuus yksimielisyyttä edellyttävissä asioissa (Saksan tiedotusasia)

Asiakohta poistettiin esityslistalta.

Suomen edustajat
Ministeri Strand ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
11569/1/25

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite